

Mark- och miljööverdomstolen
Box 2290 e-post
103 17 Stockholm svea.avd6@dom.se

Härnösands Naturskyddsförenings yttrande över Härnösands kommuns överklagan av mark- och miljödomstolens dom P 3127-16 angående Detaljplan för hotell vid Kanaludden, del av Ön 2:52 m.fl. i Härnösand

---

Yrkanden

Härnösands Naturskyddsförening yrkar:

- att mark- och miljööverdomstolen fastställer mark- och miljödomstolens dom P 3127-16 om att upphäva kommunfullmäktiges i Härnösand beslut att anta detaljplanen för hotell vid Kanaludden, del av Ön 2:52 m.fl. i Härnösand
- att antagandet av detaljplanen upphävs på grund av strandskyddsbestämmelserna om beslutet går oss emot när det gäller riksintresset för kulturmiljö

Inledning

Kommunen framför i första hand tre argument för att mark- och miljööverdomstolen ska ändra mark- och miljödomstolens dom och fastställa kommunfullmäktiges beslut om att anta detaljplanen för hotell vid Kanaludden, del av Ön 2:52 m.fl. Kommunens skäl för överklagandet är att:

1. Mark- och miljödomstolen har fattat sitt beslut på felaktiga grunder som inte utgår från riksantikvarieämbetets värdebeskrivning
2. Mark- och miljödomstolens kritik av miljökonsekvensbeskrivningen är obefogad
3. Mark- och miljödomstolens dom innebär en inskränkning av det kommunala självstyret och förhindrar stadens utveckling

I överklagandet tas också upp att de rättsfall som refereras till i domen inte är relevanta i det aktuella fallet.

I detta yttrande tar vi även upp att detaljplanen innebär att strandskyddet upphävs.

Skäl för att avslå överklagandet

1. Mark- och miljödomstolen har fattat sitt beslut på felaktiga grunder

Kommunen hävdar sammanfattningsvis att andra hänsyn har tagits vid bedömningen om planen innebär påtaglig skada på riksintresset än de som framgår av riksantikvarieämbetets värdetext. Överklagandet bygger på att kopplingen till vattnet inte ingår i riksintresset utan att det är karaktärsbyggnaderna och gatanätet som motiverar riksintresset. Kontakt med vattnet och utblickar ingår inte utan är ett tillägg som länsstyrelsen gjort. Förändringen har inte fastställts av riksantikvarieämbetet och saknar därför rättsverkan enligt kommunen.

Naturskyddsföreningen hävdar att länsstyrelsens värdebeskrivning är ett förtydligande och inte en förändring av riksintresset. I kommunens argumentering har man missat att det är

ett samspel mellan bebyggelse och vatten. I riksantikvarieämbetets motivering till riksintresset framgår det att vattenkontakten är viktig för att avläsa riksintressets kulturhistoriska sammanhang: "... bebyggelse som visar den äldsta strandbundna planstrukturen ...". Det är ingen slump att t.ex. residenset fått en framträdande plats vid vattnet och att domkyrkan tronar på en upphöjd plats med utblickar över den äldsta bebyggelsen och vattnet. Det här har länsstyrelsen tagit fasta på i sin precisering av riksintresset och bör därför inte betraktas som ett tillägg. Eftersom det inte är ett tillägg faller i stort sett alla invändningar mot mark- och miljödomstolens dom som framförs i avsnitt B.2 med rubriken "Koppling till utblickar mot vattnet är inte uttryck för riksintresset".

Kommunen hävdar att kulturmiljön har en underordnad rang i normstrukturen (stycke 9). För detta synsätt finns inget stöd i lagen. Att det är svårt att bedöma påverkan på komplexa kulturmiljövärden innebär inte att man ska ta mindre hänsyn till dessa. Det understryker endast att kraven på kompetens är stora vid bedömningarna. Överhuvudtaget visar överklagandet på bristande respekt för expertkompetens och myndigheternas råd och anvisningar.

2. Kritiken mot miljökonsekvensbeskrivningen är obefogad

Kommunen invänder mot att mark- och miljödomstolen anser att de begrepp som används i miljökonsekvensbeskrivningen inte är definierade i svensk lagstiftning eller rättspraxis. Det försvårar enligt domstolen utvärderingen om att planförslaget skulle leda till påtaglig skada. Kommunen tar också upp att mark- och miljödomstolen riktar kritik mot alternativredovisningen.

Inledningsvis gör kommunen i överklagandet en kort historieskrivningen (stycke 31). Om man bortser från den insinuanta tonen är den i stort sett korrekt. Men för att förstå sammanhangen behöver den utvecklas. Långt innan miljökonsekvensbeskrivningen upprättades och tidigt i planeringsprocessen hade kommunledningen och exploitören beslutat sig för vilket alternativ man ville genomföra. Under hela processen hölls samråd och fördes det en dialog med länsstyrelsen och andra berörda. Länsstyrelsens sakområdesansvariga för kulturmiljö och kulturmiljövårdare på läns museet gjorde bedömningen att förslaget inte var förenligt med riksintresset för kulturmiljö. Till grund för ställningstagandet använde man bl.a. den kulturmiljöanalys som AIX Arkitekter AB och Landskapslaget AB tog fram i ett relativt tidigt skede (Kulturmiljöanalys, Kanaludden, 2016-02-22). Så småningom togs en miljökonsekvensbeskrivning fram som drog slutsatsen att påverkan på kulturmiljön inte var påtaglig. Den expertgranskning av miljökonsekvensbeskrivningen som gjordes av sakområdesansvariga på länsstyrelsen fann att den innehöll många brister och såg därför ingen anledning till att ändra sin bedömning. Naturskyddsföreningen uppskattar att vi har ämbetsmän med integritet i den svenska statsförvaltningen som reagerar när ett tillrättalagt och bristfälligt underlag presenteras.

Naturskyddsföreningen anser att mark- och miljödomstolens synpunkter på metodval och kritik mot använda begrepp i miljökonsekvensbeskrivningen är befogad. Så länge som metoderna är anpassade till svenska förhållanden har vi inget emot att andra metoder än riksantikvarieämbetets används. Det är t.o.m. önskvärt att flera metoder används speciellt i detta fall. I Naturvårdsverkets handbok med allmänna råd om miljöbedömningar av planer och program (Handbok 2009:1, kap 8.7.2) finns råd om metodval. Där skriver man att "Vid politiskt känsliga och svårbedömda frågor är det ofta lämpligt att undersöka frågan med flera metoder ....". Kommunen hävdar att flera metoder använts men detta framgår inte tydligt i miljökonsekvensbeskrivningen. Med en annan metod (t.ex. expertbedömningar av den typ som länsstyrelsens sakområdesansvariga använt) anser vi att det är sannolikt att bedömningen blir att planförslaget påtagligt skadar kulturmiljön.

Naturskyddsföreningen har i tidigare yttranden (bilaga 1) kritiserat de begrepp som används i miljökonsekvensbeskrivningen. Vid bedömningen av påverkan på riksintresset används inte begreppen i lagstiftningen och myndigheternas handböcker. Vi ställer oss därför bakom mark- och miljödomstolens synpunkter i detta avseende. Att frånga de begrepp som används i lagstiftningen är problematiskt. Vi riskerar att hamna i en situation där vi inte längre talar samma språk. Bedömningarna riskerar då att bli godtyckliga på ett sätt som lagstiftarna, riksantikvarieämbetet och naturvårdsverket försökt undvika genom att tydligt definiera innebörden av begreppet påtaglig skada.

I stycke 37 hävdas att Riksantikvarieämbetets och Naturvårdsverkets handböcker på det hela taget saknar relevans när miljökonsekvensbeskrivningar upprättas. Myndigheternas arbete med råd och anvisningar är inget terapiarbete utan handböckerna har tagits fram för att vägleda upprättare och granskare när lagar och prejudicerande domar ska tolkas. Handböckerna kan därför betraktas som rättsregler om än inte av samma tyngd som lagar och prejudicerande rättsfall. Handböckerna bör dock ha minst samma dignitet som de doktriner som hänvisas till i överklagandet.

Mark- och miljödomstolen är något otydlig när man efterfrågar en fördjupning av alternativ till huvudförslaget (stycke 13). Naturskyddsföreningen anser också att redovisningen av realistiska alternativ är bristfällig. Vi gör en utförligare kritisk granskning av denna brist under rubriken Strandskydd.

3. Inskränkning av det kommunala självstyret som förhindrar stadens utveckling

Kommunen hävdar att mark- och miljödomstolens dom innebär att en död hand läggs på Härnösand så att ingen utveckling kan ske. Detta är en grov överdrift. Det finns ett antal exempel på hur staden har utvecklats med ny bebyggelse inom riksintresset. Det bästa exemplet är biblioteket. Genom en varsam anpassning har en stor byggnad kunnat uppföras i ett kulturhistoriskt mycket känsligt läge. Trots storleken har byggnadens utformning och anpassning till terrängen snarare blivit ett positivt inslag i riksintresset än en negativ påverkan. Det finns andra exempel om än inte lika lyckade för att utveckla stadens skönhet och trevnad. Varuhuset Lidel som uppförts inom riksintresset är i sig inget tillskott till kulturmiljön i staden men den negativa påverkan på riksintresset är dock ringa.

Det hela handlar om att ny bebyggelse hänsynsfullt ska underordna sig de kulturhistoriska värdena. Under den förutsättningen är det möjligt att uppföra både hotell och andra byggnader inom riksintresset.

Strandskyddet

Mark- och miljödomstolen har i domen inte tagit upp vårt yrkande när det gäller strandskyddet och skälen till yrkandet. Vi utgår från att skälet är att andra skäl redan legat till grund för att mark- och miljödomstolen upphävt hotellplanen. Om mark- och miljööverdomstolen finner att dessa skäl inte är tillräckliga för att upphäva planen yrkar Naturskyddsföreningen på att mark- och miljööverdomstolen prövar om planen är förenlig med strandskyddsbestämmelserna. I vår ursprungliga överklagan var vi en aning otydliga när det gäller strandskyddet och tog endast upp det med en hänvisning till ett rättsfall. I vår inlägga till mark- och miljödomstolen 2017-11-13 (bilaga 1) har vi dock utvecklat varför strandskyddet är ett hinder för att hotellplanen ska kunna genomföras. Vi vill främst lyfta fram att miljökonsekvensbeskrivningen även borde behandla strandskyddet och att inget realistiskt alternativ till huvudförslaget tagits fram .

I den miljökonsekvensbeskrivning som upprättats tas endast kulturmiljöfrågor upp. Med hänsyn till de värden som strandskyddet ska värna bör även påverkan på den allemansrättsliga tillgängligheten och påverkan på växt- och djurliv behandlas i miljökonsekvensbeskrivningen.

Allmänhetens tillgång till grönområdet och stranden vid Kanaludden försämras kraftigt genom att ett parkområde i anslutning till stranden ersätts av en gångväg. Parkområdet har mer "naturkänsla" än de andra mer trädgårdslänkande parkerna i centrala delar av staden och är därför en viktig del av stadens grönstruktur. Eftersom dispensgivningen ska vara restriktiv i och i anslutning till tätorter måste försämringen betraktas som oacceptabel.

Kanaludden är den yttersta utposten av ett grönblixt stråk som sträcker sig från havsbandet längs Södra sundet ända in till stadens centrala delar. Parkmarken utmed stranden har flera större parkträd av varierande ålder och flerstammigt buskage som bidrar till områdets biologiska värde. Ett exempel på det biologiska värdet är att svarthakedopping, som inte till för så länge sedan var rödlistad, häckar i området.

Enligt Naturvårdsverkets handbok med allmänna råd om miljöbedömning av planer och program, 2009:1, kap 7.2 ska rimliga alternativ till huvudförslaget redovisas. Alternativ som inte har andra påtagliga fördelar kan knappast anses som rimliga. I handboken uttalar man inte bara hur alternativen ska utformas utan även hur de inte ska utarbetas: "Alternativ som tas fram med syftet att visa att huvudförslaget är att föredra framför andra alternativ kan inte heller anses som rimliga alternativ." Det alternativ som redovisas i miljökonsekvensbeskrivningen faller under denna kategori. Alternativet innebär att man flyttat exakt samma byggnad från västra till östra sidan av simhallen. På östra sidan finns ett betydligt större utrymme och det finns därför goda förutsättningar att uppföra en byggnad som tar större hänsyn till den kulturhistoriska miljön men ändå integreras med simhallen.

Det minsta man kan kräva när det gäller redovisningen av realistiska alternativ är att byggnaden i ett läge öster om simhallen utformas enligt de förutsättningar som råder på platsen. I kommunens överklagan hävdas dock att byggnadens utformning inte ska prövas i planprocessen utan i bygglov (stycke 40). Miljöbedömningsförordningen (2017:966), som bygger på ett EU-direktiv från 2014, trädde i kraft 1 januari 2018. Enligt 17§ innebär realistiska alternativ både att läge och utformning prövas. Den ersätter förordningen 1998:905 som upphävs. Enligt övergångsbestämmelserna ska planer och program som påbörjats före ikraftträdandet av förordningen 2017:966 handläggas enligt den upphävda förordningen. I den är det inte lika tydligt att både läge och utformning ska prövas. Det synsättet har dock länge tillämpats när alternativ tas fram. Exempelvis tar mark- och miljööverdomstolen i dom 2016:13 om att bygga bostäder vid Råstasjön upp att alternativ med ändrad utformning av bebyggelsen saknas.

I sitt samrådsyttrande efterlyste länsstyrelsen (2016-05-17) en beskrivning av hur detaljplanen väger tyngre än strandskyddsintresset. Kommunen har utvidgat texten i planbeskrivningen men fortfarande saknas övertygande argument för att upphäva strandskyddet. Strandskyddets starka ställning i lagstiftningen framgår av flera domar i mark- och miljööverdomstolen. I t.ex. den ovan nämnda domen i mark- och miljööverdomstolens (2016:13, om att bygga bostäder på Råstasjöns norra sida) behandlas hur andra angelägna samhällsintressen ska vägas mot strandskyddsintressena. Domstolen menar att på grund av den påtagliga bostadsbrist som råder i Stockholmsregionen kan byggandet av bostäder anses vara ett sådant angeläget intresse som medför långsiktiga fördelar för samhället och dispens från strandskyddet skulle därför kunna vara aktuell. Det

domstolen vänder sig emot är att kommunen inte har kunnat visa på att behovet av bostadsbebyggelse inte kan tillgodoses på annat sätt.

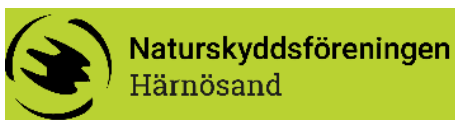
I planen för hotell vid Kanaludden i Härnösand hävdar kommunen att hotellbygget är ett sådant angeläget intresse som medför långsiktiga fördelar för samhället. Naturskyddsföreningen ifrågasätter inte detta påstående men vi ställer oss frågan om det intresset verkligen övertrumfar strandskyddsintresset. I en inlägga till mark- och miljödomstolen 2017-11-22 inför sammanträdet den 23 november 2017 framför kommunen att ingen exploatör har visat intresse för att uppföra ett hotell på annan plats än vid simhallen. Skälet är i huvudsak att det inte bedöms vara kommersiellt gångbart att uppföra ett vanligt hotell i en liten stad som Härnösand. För att det ska vara kommersiellt lönsamt behöver det vara ett s.k. destinationshotell d.v.s. en vistelse som kombineras med upplevelse. I det här fallet innebär det att hotellet behöver integreras med den befintliga simhallen.

Naturskyddsföreningen anser att det måste ställas höga krav på den utredning som kommunen lägger fram för att strandskyddet ska kunna upphävas. Någon sådan utredning har inte presenterats. Den text som redovisas i planbeskrivningen ger inget stöd för att det skulle saknas möjligheter att bygga hotellet utanför strandskyddat område. Dessa brister i förening med den restriktivitet vid dispensprövningen som syftar till att värna de värden som strandskyddsbestämmelserna ska skydda samt områdets särskilda värden innebär sammantaget att förutsättning att upphäva strandskyddet saknas med stöd av 7 kap. 18 c § första stycket 5 miljöbalken.

Härnösands Naturskyddsförening
Örjan Asplund, ansvarig yttranden och remisser
Skeppar Karls gränd 12A
871 32 Härnösand
e-post: asp_lund@hotmail.com
Mobil: 076-784 35 31

Bilagor:

Bilaga 1: Komplettering till överklagan av detaljplan för del av Ön 2:52 m.fl. hotell vid Kanaludden, Härnösands kommun (Mål nr 3127-16, Beredningsjurist 2), 2017-11-13

Östersunds Tingsrätt
Mark- och miljödomstolen

Komplettering till överklagan av detaljplan för del av Ön 2:52 m.fl. hotell vid Kanaludden, Härnösands kommun (Mål nr 3127-16, Beredningsjurist 2)

Bakgrund

Naturskyddsföreningen i Härnösand överklagade 2016-12-14 Härnösands kommuns beslut 2016-11-28 att anta detaljplanen för del av Ön 2:52 m.fl. hotell vid Kanaludden. I en skrivelse 2017-09-21 kommenterade vi ett yttrande som Härnösands kommun lämnat till domstolen. Inför Mark- och miljödomstolens sammanträde den 23 november vill vi komplettera de tidigare skrivelserna med tydligare källhänvisningar, utvecklade argument och fler omständigheter. I sak förändras inte vårt yrkande eller skälen till att vi överklagat detaljplanen.

Yrkande

Härnösands naturskyddsförening yrkar att Mark- och miljödomstolen ska upphäva beslutet av Härnösands kommun att anta detaljplan för del av Ön 2:52 m.fl. hotell vid Kanaludden (dnr: sam 12 1029 214), Härnösands kommun.

Skäl för yrkandet

Naturskyddsförening anser att ett genomförande av detaljplanen innebär väsentlig påverkan på riksintresset för kulturminnesvård och att dessa värden därför ska ges företräde framför motstående intressen (MB 4 kap. 1§). Föreningen anser även att det saknas särskilda skäl enligt MB 7 kap 18c § för att upphäva strandskyddet som träder i kraft när en ny detaljplan ersätter en gällande (MB 7 kap 18g §).

Påverkan på riksintresset för kulturminnesvård

I den MKB som kommunen låtit upprätta hävdas att den generella slutsatsen kring påverkan gällande planförslaget är att det har en måttlig negativ inverkan på riksintresset Härnösand. Med stöd av MKB:n anser kommunen därför att ett 36,5 meter högt hotell kan uppföras på Kanaludden. Vi anser att MKB:n har stora brister både när det gäller val av metod och tillämpning.

Man har använt en utländsk metod som inte är anpassad till svenska förhållanden när det gäller lagstiftning och planeringsprinciper. Bl a använder man en annan definition av direkta och indirekta effekter än den definition som Naturvårdsverket och

Riksantikvarieämbetet har i sina handböcker (Naturvårdsverket, Handbok med allmänna råd om miljöbedömning av planer och program, 2009:1, kap 8.6.4 och Riksantikvarieämbetet, Kulturmiljövårdens riksintressen enligt 3 kap. 6 § miljöbalken, Handbok 2014-06-23, kap. 8).

I MKB:n är det endast direkt fysisk påverkan på ett objekt som betraktas som direkt påverkan medan de svenska myndigheterna har en mycket vidare definition. Direkt påverkan är i stort sett all påverkan som inte är av framtida och kumulativ karaktär som en följd av t ex förändrat exploateringsstryck. MKB:n är inte riktigt tydlig på vilka konsekvenser uppdelningen får men man kan misstänka att den väsentliga påverkan som man konstaterat endast avses vara ett regionalt intresse trots att påverkan sker inom riksintresset.

Vid tillämpningen säger man att två av utsiktspunkterna inte är optimalt valda för att göra analysen. Då förväntar man sig att analysen kompletteras med ytterligare utsiktspunkter eller att man för ett resonemang om att de två övriga utsiktspunkterna gör analysen komplett. Inget av detta har skett och då drar vi slutsatsen att analysen endast är partiell och därför kan den inte ligga till grund för en samlad bedömning.

I Naturvårdsverkets handbok med allmänna råd om miljöbedömningar av planer och program (Handbok med allmänna råd om miljöbedömning av planer och program, 2009:1, kap 8.7.2) finns råd om metodval. Där skriver man att "Vid politiskt känsliga och svårbedömda frågor är det ofta lämpligt att undersöka frågan med flera metoder ...". I MKB:n har endast en metod använts. I underlaget finns dock expertbedömningar som kan tjäna som en alternativ metod även om de inte uppfyller de formella MKB-kraven. De indikerar att planen mycket väl kan innebära betydande påverkan på riksintresset om andra metoder använts. Länsstyrelsens kulturhistoriska kompetens gör i ett särskilt yttrande bedömningen att riksintresset påverkas påtagligt (Avvikande mening om detaljplan Ön 2:52, kanaludden, rörande påverkan på riksintresset Härnösand, Michael Thörne 2016-05-13, Dnr. 402.3568-16 och Avvikande mening om den föreslagna detaljplans påverkan på riksintresset Härnösand, John Molin. 2016-05-13, Dnr. 402.3568-16). Länsstyrelsens kulturhistoriska expertis gör samma bedömning (Länsstyrelsens ledning har dragit tillbaka yttrandet men det finns registrerat hos kommunen). Även i den kulturmiljöanalys som gjorts av AIX Arkitekter AB och Landskapslaget AB bedöms området ha en stor känslighet för förändringar (Kulturmiljöanalys, Kanaludden, 2016-02-22). Med en annan metod än den som använts i MKB:n anser vi därför att det är sannolikt att planförslaget kommer att innebära betydande miljöpåverkan. I MKB:n hävdas att den generella slutsatsen kring påverkan gällande planförslaget är att det har en måttlig negativ inverkan på riksintresset och natur- eller kulturmiljön och därför är inte skadas påtagligt. Enligt naturvårdsverket allmänna råd för bedömning av påtaglig skada (Allmänt råd SNV NFS 2005:17) framhålls att "Påtaglig skada på natur- eller kulturmiljön kan uppstå om en åtgärd kan mer än obetydligt skada något eller några av de natur-, kultur- eller friluftsvärden som utgör grunden för riksintresset. Med mer än obetydlig skada avses om åtgärden medför en bestående negativ inverkan på de värden som ska skyddas eller innebära en tillfälligt mycket stor negativ påverkan." I MKB:n bedöms kulturmiljön påverkas mer än obetydlig och därför ska exploateringen betraktas som påtaglig skada enligt Naturvårdsverkets allmänna råd.

Upphävandet av strandskyddet

I planbeskrivningen anges att det särskilda skälet för att upphäva strandskyddet är att marken behöver tas i anspråk för att tillgodose ett angeläget allmänt intresse som inte kan tillgodoses utanför området. Det är i och för sig en kreativ tanke att hotell- och

konferensbyggnaden och simhallen ska kunna använda varandras verksamheter men med tanke på strandskyddets starka ställning i lagstiftningen kan det inte betraktas som ett särskilt skäl enligt MB 7 kap 18 c § . En hotell- och konferensanläggning med ett SPA kan uppföras utanför området men sannolikt till en högre kostnad. Det är därför inget allmänt intresse som tillgodoses utan ett enskilt kommersiellt affärsintresse för att minska investeringskostnaden genom en samlokalisering av hotell- och konferensanläggning med simhallen. Inget rimligt alternativ att tillgodose behovet av en hotell- och konferensanläggning utanför området har tagits fram. Enligt Naturvårdsverkets handbok med allmänna råd om miljöbedömning av planer och program, 2009:1, kap 7.2 kan alternativ som inte har andra påtagliga fördelar knappast anses som rimliga. "Alternativ som tas fram med syftet att visa att huvudförslaget är att föredra framför andra alternativ kan inte heller anses som rimliga alternativ." Ur hållbarhetssynpunkt finns bättre platser än vad som föreslås. En lokalisering närmare resecentrum som t ex Trafikverket föreslår skulle bidra till en minskad bilanvändning och ett hållbart samhällsbyggande.

Övriga omständigheter

I vårt samrådsyttrande till kommunen har vi även tagit upp påverkan på den biologiska mångfalden och på det rörliga friluftslivet.

Parkmarken utmed stranden har flera större parkträd av varierande ålder och flerstammigt buskage som bidrar till områdets biologiska värde. Området ingår också i ett grön-blått stråk som sträcker sig längs Södra sundet ända in till stadens centrala delar.

Naturskyddsföreningen har i en skrivelse till kommunen för snart två år sedan föreslagit en kartläggning och beskrivning av kommunens viktigaste befintliga och potentiella ekosystemtjänster som kan ligga till grund för en plan hur de kan utvecklas. Stråket där Kanaludden ingår kommer sannolikt att ingå som en viktig del i planen. I området häckar svarthakedopping. Det är ovanligt att den förekommer vid bräckt vatten och det finns ett fåtal lokaler längs norrlandskusten. Fågellivet i södra sundet kan utarmas om Kanaludden exploateras.

Kanaludden upplevs idag som en park där vegetationen skapar en trevlig rumskänsla. Men en hotellbyggnad kommer denna upplevelse att ersättas av en gångväg mellan bebyggelse och vattnet.

Härnösands Naturskyddsförening
Örjan Asplund, ansvarig yttranden och remisser
Skeppar Karls gränd 12A
871 32 Härnösand
e-post: asp_lund@hotmail.com
Mobil: 076-784 35 31